

EEN GENEALOGISCHE VERONDERSTELLING

Stamt Nel Noordervliet - Jol af van hertog Albrecht van Beieren?

Het eerste gedeelte van deze bijdrage laat zien hoe zij langs vier verschillende wegen afstamt van Lodewijck van Hulsentop (1652-1707), schout van Scheveningen, en Yda Pietersdr. van Medenblick (1646-1696), die elkaar in 1679 het ja-woord gaven. Yda was de dochter van de Haagse notaris Pieter Jacobsz. van Medenblick, die in de mannelijke lijn afstamde van een Jan Doedesz. die aan het einde van de vijftiende eeuw in Noord-Holland geleefd moet hebben. Wat hier volgt is een uittreksel uit de kwartierstaat van Nel Noordervliet-Jol, waarbij uitsluitend haar viervoudige afstamming van Jan Doedesz. weergegeven wordt. Deze afstamming kan genealogisch overtuigend worden aangetoond.

Generatie I (proband)

- 1 Neeltje Jol (geb. 1918), tr. 1968 Herman Jacob Maria Noordervliet (1917-1983)

Generatie II (ouders)

- 2 Bernardus Jol (1884-1979), tr. 1917
- 3 Willemina Jacoba Kuiper (1884-1943)

Generatie III (grootouders)

- 4 Albertus Jol (1853-1942), tr. 1882
- 5 Neeltje van Leeuwen (1858-1921)
- 6 Willem Kuiper (1840-1920), tr. 1865
- 7 Jacoba Mos (1844-1911)

Generatie IV (overgrootouders)

- 8 Albertus Jol (1823-1892), tr. 1845
- 9 Johanna van der Toorn (1819-1893)
- 10 Bernardus van Leeuwen (1818-1887), tr. 1846
- 11 Neeltje de Niet (1824-1881)
- 14 Cornelis de Mos (1820-1866), tr. 1844
- 15 Neeltje de Niet (1821-1866)

Generatie V (betovergrootouders)

- 16 Machiel (Chiel) Jol (1792-1852), tr. 1818
- 17 Adriana Hulsentop (1785-1854)
- 18 Cornelis van der Toorn (1791-1843), tr. 1814
- 19 Maria den Dulk (1790-1871)
- 22 Johannes de Niet (1794-1849), tr. 1820
- 23 Adriana den Dulk (1797-1869)
- 30 Arie de Niet (1792-1856), tr. 1821
- 31 Elisabeth den Dulk (1801-1848)

Generatie VI

34 Lodewijk Hulsentop (1763-1828), tr. 1785
35 Alida Jansdr. Reus (1752-1831)
38 = 46 = 62 Arie Maartensz. den Dulk (1761-1815), tr. 1786
39 = 47 = 63 Jannetje Houtman (1764-1852)

Generatie VII

68 Lodewijk (van) Hulsentop (1737-1812), tr. 1762
69 Adriana Overduyn (1736-1800)
76 = 92 = 124 Maarten Arentsz. den Dulk (1731-1805), tr. 1758
77 = 93 = 125 Rookje Lodewijksdr. (van) Hulsentop (1730-1799)

Generatie VIII

136 (= 154 = 186 = 250) Lodewijk (van) Hulsentop
(1708-1737), tr. 2e 1733
137 Neeltje Willemsdr. Tuyt (1716-1741)
154 = 186 = 250 (= 136) Lodewijk (van) Hulsentop, tr. 1e 1728
155 = 187 = 251 Geertje Maertensdr. (ovl. 1732)

Generatie IX

272 = 308 = 372 = 500 Diderick Isack (Dirck) (van) Hulsentop
(1680-1766), tr. 1703
273 = 309 = 373 = 501 Guurtje Philipsdr. Suurmond (ovl. 1723)

Generatie X

544 = 616 = 744 = 1000 Lodewijk van Hulsentop (1652-1707),
schout van Scheveningen, tr. 1e 1679
545 = 617 = 745 = 1001 Yda Pietersdr. van Medenblick (1646-
1696)

Generatie XI

1090 = 1234 = 1490 = 2002 Pieter Jacobsz. van Medenblick, (ovl.
1677), notaris in Den Haag, tr. 1645
1091 = 1235 = 1491 = 2003 Maria Pauw (vermeld tot 1681)

Generatie XII

2180 = 2468 = 2980 = 4004 Jacob Pietersz. van Medenblick (ovl.
1669), tr.
2181 = 2469 = 2981 = 4005 Elisabeth Thomas (ovl. 1669)

Generatie XIII

4360 = 4936 = 5960 = 8008 Pieter Gerritsz. van Medenblick
(vermeld 1570)

Generatie XIV

8720 = 9872 = 11920 = 16016 Gerrit Doedesz. van Medenblick (vermeld
tot 1598), procureur Hof van Holland,
tr. voor 1543
8721 = 9873 = 11921 = 16017 Marytgen Willemsdr. [van (der) Criep]
(vermeld tot 1578)

Generatie XV

17440 = 19744 = 23840 = 32032 Doede Jan Doedesz.z. / Doe(de) Jansz.
[van Medenblick] (vermeld tot 1543),
vroedschapslid, schepen en burgemeester
van Alkmaar, nadien wonende te Utrecht,
tr. voor 1510
17441 = 19745 = 23841 = 32033 Geertruyt Andriesdr. [Bas(t)gen]

Generatie XVI

34880 = 39488 = 47680 = 64064 Jan Doedesz., afgeleid uit een vermelding in 1523 van zijn zoon als "Doede Jan Doedez."¹; mogelijk gehuwd met een dochter uit het oudere geslacht Van Medenblick, waartoe enige kanunniken van St. Salvator (Oudmunster) in Utrecht behoorden die verwant waren met die uit het jongere, van zijn zoon Doe(de) afstammende geslacht Van Medenblick, maar een ander wapen voerden

Het tweede gedeelte van deze bijdrage handelt over een Doe Jansz., die in 1503 voor het Hof van Holland procedeerde. Ik ontdekte de sententie van het Hof gedateerd 22 december 1503² bij toeval en buiten enig verband met het voorgaande.

Doe Jansz. treedt in de akte namens zichzelf en zijn kinderen als eiser op tegen Joost, bastaard van Borselen, heer van Schagen, als verweerder. (Ter verduidelijking: Joost van Borselen was gehuwd met de vrouwe van Schagen, Josina, die een dochter was van Albrecht, heer van Schagen, en een kleindochter van Willem, heer van Schagen. De laatstgenoemde was een bastaardzoon van hertog Albrecht van Beieren, graaf van Holland.)

De eiser Doe Jansz. stelt "dat wijlen heere Willem heere van Scagen bastaert tot Hollant een zijn natuerlicken dochter genoemt jonfr. Belye gehuwelickt hadde an een Aerst Gerytsz. ende mit hair in medegave gegeven voor haer ende haeren erven tweehondert gouden overlantschen Rijns gulden eens ende vijftwintich Bourgoenschen schilden tsjaers ende die geassigneert up alle zijnen goeden, welken ghyfte Albrecht van Scagen outste zoon van den voors. heere Willem geconfirmeert hadde ende hadde de voors. Aerst Gerytsz. altyts bynnen den leven van den voors. jonfr. Belye ontfangen die voors. 25 schilden maer van den 200 gouden gulden en hadde zij gheen betalinge kunnen gecrijgen, ende hiernaer was de voors. jonfr. Belie de werlt overleden achterlaetende de voors. Aerst hoere man ende twee dochteren deen genoemt jonfr. Kateryne ende dander Magdelene, welke Magdelene de voors. Doe Jansz. getrouwet hadde ende was him mit haer naderhandt toegedeelt die voors. 200 gulden ende de helft van den voors. 25 Philippusschilden, ende was de voors. Magdelene oflivich geworden achterlaetende zeven getrouden kynderen geprocreert bij den

voors. Doe Jansz. eyscher [...]". De verweerder, de heer van Schagen, stelt daartegenover dat "de voors. Aerst Gerytsz. sittende in huwelick mitten voors. jonfr. Belyen van den voors. heeren van Schagen in pachte gehadt ende gehouden hadde tscoutambocht van Scagen mit allen zynen toebehoeren den tijt van 30 jaeren of meer zonder oyt rekeninge, bewijs of reliqua gedaen te hebben ende hadde insgelijcs dezelve Aerst administracie gehadt van den thienden, zwanen ende andere percheelen van domeynen behoerende totter voors. heerlicheyt, ende hadde mede den eysscher in pachte gehadt tbodeambocht mit een huys dairtoe dienende, de wage aldair mit gedaechdes zekere thienden zonder die oyt dairof rekeninge ende bewijs gedaen te hebben". Het vonnis valt voor beide partijen tweeledig uit: het Hof veroordeelt de verweerder tot jaarlijkse betaling van de helft van de 25 Philippusschilden met terugwerkende kracht vanaf 1497 en het veroordeelt de eiser om aan de heer van Schagen "rekeninge, bewijs ende reliqua te doen van den bodeambocht ende scoutambocht bij hem eyscher bedient ende van den thienden bij him opgeheven"; de eis van de 200 gulden zal pas in behandeling worden genomen wanneer de eiser aan het laatste zal hebben voldaan.

Overigens was in de huwelijksvoorwaarden van Aerst (of Eerst) Geryt Creytsz. / Aerst Gerytsz. en Belye d.d. 26 oktober 1450³ de medegave inderdaad op 200 Rijnsgulden en 25 jaarlijk uit te keren Philippusschilden bepaald.

Genealogisch is uit deze akte in combinatie met enige andere bronnen de volgende stamreeks te destilleren:

- I Albrecht, hertog van Beieren, graaf van Henegouwen en Holland (1336-1404), zoon van keizer Lodewijk IV, hertog van Beieren (1282-1347) en Margaretha (1311-1356), gravin van Henegouwen en Holland.
- II (bastaardzoon) Willem, bastaard van Holland, heer van Schagen (ovl. 1473).
- III (bastaarddochter) Belye, vóór haar echtgenoot overleden, tr. (huwelijksvoorwaarden 26 oktober 1450) Aerst (of Eerst) Geryt Creytsz. / Aerst Gerytsz.³, kastelein en schout van Schagen (als zodanig vermeld 13 januari 1478⁴).
- IV Magdalena (1503 reeds overleden), tr. Doe Jansz., schout en bode van Schagen (vermeld 1503), mogelijk identiek met Doe(de) Jansz., schout van Wieringen (1510-1513)⁵.

Uit dit huwelijk zeven in 1503 reeds gehuwde kinderen.

Wat nu volgt, is niet meer dan een hypothese, d.w.z. een onbewezen, maar vooralsnog ook niet door enige bron weerlegde gedachte. Zou Jan Doedesz., de voorvader van Nel Noordervliet-Jol, een zoon van Doe Jansz. en Magdalena, de dochter van Aerst Gerytsz., geweest kunnen zijn? De gedachte kwam bij mij op toen ik ontdekte dat een zoon van Doede Jan Doedesz.z. / Doe(de) Jansz. [van Medenblick], Claes Doedesz. van Medenblick, vicaris (plv. kanunnik) van St. Salvator (Oudmunster) in Utrecht, een bastaarddochter Magdalena had⁶. Zou zij vernoemd kunnen zijn naar zijn vermoedelijk meest vooraanstaande overgrootmoeder?

Chronologisch kan het allemaal nèt: De huwelijksvoorwaarden van Belye dateren van 26 oktober 1450. Meisjes in de hogere kringen werden doorgaans jong uitgehuwelijkt, zeg met 16 jaar. Een zoon Jan van Magdalena zou begin jaren zeventig, zoniet eind jaren zestig, van de vijftiende eeuw geboren kunnen zijn. Gelet op de vernoeming naar zijn eventuele grootvader van vaderskant (een wijze van vernoeming, afwisselend Doede en Jan, die zich bij zijn nageslacht in Alkmaar enkele generaties voortzet), zou hij de oudste zoon, mogelijk zelfs het oudste kind van Doe Jansz. en Magdalena geweest kunnen zijn. Zijn zoon Doede Jan Doedesz.z. / Doe(de) Jansz. [van Medenblick] blijkt vóór 3 oktober 1510, wanneer in Alkmaar zijn zoon Adriaen Doedesz. geboren wordt⁷, gehuwd te zijn. Hij zou eind jaren tachtig geboren kunnen zijn.

Tot slot, uit de vermelding in 1523 van "Doede Jan Doedez." blijkt dat hij destijds gegoed was in Valkkoog nabij Schagen. Dat is voor een inwoner van Alkmaar niet vanzelfsprekend. Het is wellicht ook geen toeval dat zijn zoon Jan Doedesz., ofschoon door de grafelijkheid aangesteld, vanaf 1540⁸ schout van St. Maarten, Enigenburg en Valkkoog⁹ was.

Bovenstaande aanwijzingen vormen nog niet een toereikend bewijs. Hoe graag ik het Nel Noordervliet-Jol ook gun van hertog Albrecht van Beieren af te stammen, en hetzelfde geldt voor alle Scheveningers met Hulsentop-kwartieren, er zal nog nader onderzoek gedaan moeten worden.

- 1 NA, archief van de graven van Holland, nr. 725, Friesland, fol. 13. *Ons Voorgeslacht*, jg. 51 (1996), p. 670.
- 2 NA, archief van het Hof van Holland, nr. 483, jaar 1503, akte 69.
- 3 NA, verzameling stukken afkomstig van de familie Van Aerssen van Voshol, nr. 361. Regest in *Verslagen omtrent 's Rijks oude archieven XXXVIII (1915)*, dl. 1, p. 171. De medegave ten bedrage van 200 Rijnsgulden en 25 jaarlijks uit te keren Philippusschilden, genoemd in de huwelijksvoorwaarden, stemt overeen met die vermeld in de sententie van het Hof van Holland van 22 december 1503.
- 4 Regionaal Archief Alkmaar, archief van het Oude Hof te Alkmaar, nr. 84.
- 5 NA, archief van de grafelijkheidsrekenkamer, registers, nr. 492, fol. 72-72v, rekeningen, nrs. 4319, 4320. *Holland*, jg. 9 (1977), p. 152-164.
- 6 RA in Utrecht, archief van het kapittel van Oudmunster, nr. 1982.
- 7 Regionaal Archief Alkmaar, collectie aanwinsten, nr. 22, p. 1405-1409. Ruud Lindeman, Yvonne Scherf en Rudolf Dekker, *Egodocumenten van Noord-Nederlanders uit de zestiende tot begin negentiende eeuw. Een chronologische lijst*, Rotterdam 1993, p. 16.
- 8 NA, archief van de grafelijkheidsrekenkamer, registers, nr. 454, fol. 7-7v.
- 9 Regionaal Archief Alkmaar, archief van het Oude Hof te Alkmaar, nr. 96.

Geraadpleegde literatuur:

J. Bregman, *Schagen door de eeuwen heen*, 1965
 J.C.M. Cox, *"De Heeren van Alkmaer"*. Regeerders en regenten, vroedschap en raad 1264-2005, Alkmaar 2005
 A.W.E. Dek, *Genealogie der graven van Holland*, vierde druk Zaltbommel 1969
 André Dijkhuizen en Martin Spaans Azn., Lodewijck van Hulsentop, schout van Scheveningen. *Genealogie van de familie Van Hulsentop*, dl. 1: 1590-1890, Scheveningen 1985
 Bram van den Hoven van Genderen, *De heren van de kerk. De kanunniken van Oudmunster te Utrecht in de late middeleeuwen*, Zutphen 1997
 Ellen A.L. Maartense (red.), *Scheveningse kwartierstaten*, eerste boek, Scheveningen 1988, kwartierstaat 10, tweede uitgebreide editie, Scheveningen 1989, p. 69-90, tweede boek, Scheveningen 1992, p. 46-49
 N. Noordervliet-Jol, *De geschiedenis van de geslachten Jol 1648-1996*, 1996

Onder dankzegging aan Martin Spaans Azn. en mevr. M. Zwart-Wissink